

PARTIJ VOOR DE DIEREN

AMSTERDAM

NATUURLIJK

Inleiding

Voor mij is het heel natuurlijk: Amsterdam is mijn thuis. En ik wil het allerbeste voor de stad en al haar inwoners. Prettig wonen. Schone lucht inademen. Jezelf kunnen zijn. Dat wens ik iedereen toe, niet alleen mensen, maar *álle* inwoners van Amsterdam. De Partij voor de Dieren durft belangrijke keuzes te maken. En dat is ook nodig!

Wij willen klimaatverandering tegengaan. Wij willen rechten geven aan dieren. De natuur weer laten groeien en bloeien. En we willen dat iedereen een goed en rechtvaardig leven kan hebben. Dat willen wij doen in alle buurten en dorpen in Amsterdam. De Partij voor de Dieren zet alles op alles om te zorgen voor een beter leven nú en in de toekomst.

Al meer dan 15 jaar is de Partij voor de Dieren het donkergroene anker van de gemeenteraad van Amsterdam. Door onze partij is er nu beleid voor meer dierenwelzijn en voor een eerlijker voedselsysteem. Maar dit is pas het begin. Nog regelmatig verliezen dieren het van ouderwetse tradities. En winnen de euro's het van welzijn. De Partij voor de Dieren is in Amsterdam ook nog onmisbaar als natuurlijk geweten bij elk ruimtelijk plan: we beschermen het groen en bouwen alleen aan een complete, leefbare stad, met voldoende sport, onderwijs en zorg. Ons programma biedt houvast en hoop. Voor iedereen die voelt dat het misgaat, maar weet dat het anders kan. Wij staan samen voor solidariteit, voor alles wat leeft.

Onze speerpunten in Amsterdam:

- Geen dierenleed, wel dierenrechten
- Minder uitstoot, beter klimaat
- Minder asfalt, meer groen
- Geen gif, wel gezondheid
- Minder hotels, meer woningen
- Minder toerisme, meer thuis

Het is tijd dat Amsterdam voor iedereen een prettige plek wordt om te wonen.

En op de vraag of wij de oplossingen hebben, kan ik eigenlijk maar één ding zeggen: **Natuurlijk.**

Anke Bakker

Lijsttrekker Partij voor de Dieren Amsterdam

1

EEN LEEFBARE AARDE

Klimaat, biodiversiteit en energie

We leven op een prachtige planeet die ons alles biedt wat we nodig hebben. Toch maken vervuiling, het verdwijnen van natuur en het gebruik van gif de Aarde steeds onleefbaarder voor mens én dier. We staan voor een klimaat- en natuurcrisis die we nú moeten stoppen.

En dat kan! In Amsterdam werken we samen met Amsterdammers, organisaties en ondernemers aan meer natuur, gezonde lucht, schoon water en veilige, schone wijken. De grootste vervuilers laten we meer betalen, terwijl we mensen met een lager inkomen helpen om duurzamere keuzes te maken. Energiebesparing staat daarbij voorop, aangevuld met manieren om energie duurzaam op te wekken.

Zo bouwen we samen aan een groene, eerlijke en sociale toekomst, voor álle Amsterdammers!

- Amsterdam wordt klimaatneutraal en beschermt natuur, dieren en biodiversiteit. De gemeente trekt hier structureel geld voor uit.
- In elk stadsdeel komen buurtpunten voor natuur en duurzaamheid, waar bewoners en ondernemers gratis en onafhankelijk advies krijgen, naar voorbeeld van GroeneBuurten en Buurtgroen020.
- De gemeente helpt huurders hun woning te verduurzamen, met energiecoaches en -adviseurs. Als dat nodig is, krijgen zij juridische steun bij overleg met hun verhuurder.
- De gemeente beschermt bestaande bomen en plant extra bomen.
- Alle sociale huurwoningen worden goed geïsoleerd en verduurzaamd, met duidelijke gemeentelijke doelen en steun voor woningcorporaties.
- Vervuilende bedrijven zoals datacenters, de kunstmestfabriek ICL en de biomassacentrale worden strenger aangepakt.
- Zonnepanelen en groen worden de norm op daken, gevels, geluidswallen en parkeerplaatsen. Doen bewoners of bedrijven dit niet zelf, dan investeert de gemeente samen met lokale energiecoöperaties.
- We zetten in op windenergie in het Havengebied en niet in natuurgebieden.
- Amsterdam verbreekt de banden met fossiele bedrijven en moedigt andere organisaties aan hetzelfde te doen.
- Bij alle inkopen, aanbestedingen en subsidies stelt de gemeente strenge eisen aan duurzaamheid, dierenwelzijn, eerlijke handel en lokale, circulaire economie.

2

DIEREN ZIJN ONZE MEDEBEWONERS

Dierenrechten en dierenwelzijn

In Amsterdam leven meer dieren dan mensen, maar bij nieuwe plannen worden ze vaak vergeten. Dieren hebben ook recht op een fijne plek, om zich natuurlijk te kunnen gedragen en met respect behandeld te worden.

Daarom wil de Partij voor de Dieren een wethouder voor Dierenrechten & Dierenwelzijn. Amsterdam moet álle dieren beter beschermen: huisdieren, landbouwdieren en ook wilde dieren die ziek of gewond raken. We stoppen met de vee-industrie en met het gebruik en doden van dieren voor vermaak, traditie of mode.

Zo geven we ook de dieren in Amsterdam eindelijk de stem die ze verdienen.

- Dierenrechten en dierenwelzijn worden vast onderdeel van álle beleidsterreinen: van bouw en zorg tot financiën en onderwijs.
- De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld door te kiezen voor plantaardige en dierproefvrije producten binnen de eigen organisatie.
- Dierenhulporganisaties doen onmisbaar werk. Amsterdam zorgt voor een ruimhartig budget voor dierenhulporganisaties, voor vervoer, verzorging en opvang van zwerfdieren en gewonde of zieke dieren in het wild.
- De jacht op gemeentelijke grond wordt verboden, en jacht binnen de hele gemeente wordt actief ontmoedigd, ook in de omgeving van Schiphol.
- Hengelen wordt verboden in gemeentelijke wateren.
- Amsterdam gebruikt geen gif of bestrijdingsmiddelen en ontmoedigt het gebruik door inwoners en bedrijven. Dat is beter voor natuur, dieren én gezondheid.
- De gemeente geeft duidelijke informatie over de verzorging van huisdieren en wijst bewoners op adoptie uit een asiel als beste keuze.
- Amsterdam moedigt dierenwinkels en tuincentra aan te stoppen met de verkoop van dieren. Klanten worden doorverwezen naar opvangcentra in de buurt.
- Er komen voldoende veilige uitlaatplekken en loslooplegebieden voor honden. Daarbij wordt rekening gehouden met de natuur.
- We vormen Artis om tot stadspark met ruimte voor gespecialiseerde dierenopvang als dat nodig is.

3

KIES VOOR GROEN

Natuur en biodiversiteit

Natuur is van levensbelang. De mens neemt heel veel ruimte in door de intensieve veehouderij, gebouwen, industrie, wegen en recreatie. Hierdoor is er steeds minder ruimte voor dieren, planten en bomen in Amsterdam.

Zonder natuur kunnen we niet leven. Daarom wil de Partij voor de Dieren meer bomen, struiken, bloemen en planten. Gifvrij en goed voor de biodiversiteit. Het moet weer gonzen van de bijen, vlinders en libellen. Bomenkap en onnodig maaien moet stoppen, de natuur moet de ruimte krijgen om te groeien en te bloeien.

Een groen Amsterdam is de basis voor een gezonde, gelukkige en toekomstbestendige gemeente.

- Amsterdam kiest voor meer natuur — in de stad én daarbuiten. Groene gebieden worden beter met elkaar verbonden zodat planten en dieren de ruimte krijgen, en kwetsbare ecosystemen kunnen herstellen.
- De openbare ruimte wordt radicaal vergroend: natuurinclusief en klimaatadaptief. Minder verharding en meer beplanting van gebouwen, straten en pleinen. De vergroening start in de meest versteende wijken.
- In natuurgebieden en ecologische zones wordt niet gebouwd en komen geen kunstgrasvelden.
- Volkstuinen behouden hun huidige vorm. Ze worden niet bebouwd.
- De acht groene scheggen rond Amsterdam blijven onaangetast. Er komt geen intensieve recreatie die de natuur schaadt.
- We behouden de Lutkemeerpolder als groene stadsrand met stadslandbouw.
- Kappen met kappen! De regels voor kapvergunningen worden strenger, zowel voor particuliere als gemeentelijke bomen. Bij elke herinrichting van straten is het behoud van bomen het uitgangspunt.
- Amsterdam kiest voor ecologisch groenbeheer: geen strak gemaaide bermen, maar bloemrijke stroken vol inheemse planten waar insecten en vogels kunnen leven. Boomspiegels, stoepen en pleinen worden groener en natuurlijker.
- De gemeente gebruikt lokale compost van snoei- en gft-afval.
- Regenwater wordt zoveel mogelijk opgevangen in wadi's en groene buffers.

4

DE ECONOMIE IN EVENWICHT

Economie, werk, inkomen en bestaanszekerheid

Economische groei is niet de oplossing, maar juist het probleem. Het is nú tijd voor een ander economisch systeem. Geld verdienen ten koste van dieren, natuur en andere mensen moet stoppen.

De Partij voor de Dieren kiest voor een schone, eerlijke, duurzame en lokale economie voor alle mensen én dieren waarmee we samenleven.

Een circulaire economie waarin ecocide (schade aan de natuur) en milieuvervuiling worden gestopt. We zuinig omgaan met grondstoffen. En overstappen van een wegwerpeconomie naar een kringlooeconomie, zonder afval! Dus voor vervuilende bedrijven en reclames is geen ruimte meer in Amsterdam.

In Amsterdam gaan we voor welzijn boven winst, en een economie binnen de grenzen van onze planeet.

- Amsterdam verhoogt de toeristenbelasting om het aantal overnachtingen te beperken tot 20 miljoen per jaar. De gemeente stopt met regiopromotie en citymarketing.
- Amsterdam weert grootschalige distributiecentra en datacenters. De stad stopt de verdozing van het landschap en houdt de Lutkemeerpolder groen.
- De haven schakelt om naar een circulaire economie en stopt met de doorvoer van vervuilende producten zoals fossiele brandstoffen en soja die wordt geteeld voor veevoer.
- Cruiseschepen horen niet in een duurzame stad: de terminal aan de Veerkade wordt gesloten en niet verplaatst.
- Er komt geen reclame meer in de openbare ruimte, behalve voor overheids campagnes, cultuur en goede doelen. Tot die tijd verdwijnen in elk geval reclames voor vlees, fossiele producten, gokken en alcohol.

5

WONEN IS EEN BASISRECHT

Wonen en bouwen

Een goede woning is een basisrecht voor iedereen. De huidige wooncrisis is het gevolg van jarenlange verkeerde politieke keuzes. De Partij voor de Dieren wil het tekort aan woningen duurzaam oplossen. Amsterdam volbouwen is niet de oplossing; dat maakt de gemeente onleefbaar. Wij willen de beschikbare ruimte en woningen eerlijk en betaalbaar verdelen.

We maken ruimte voor extra woningen door de vee-industrie te laten krimpen. Die neemt nu de helft van ons land in beslag. Op die plekken kunnen we nieuwe woningen bouwen en natuur aanleggen. Woningen die betaalbaar zijn en voor iedereen: starters, senioren, alleenwonenden of mensen in alternatieve woonvormen. Minimaal 40% van de huurwoningen moet sociale huur worden. De woningen die we bouwen zijn klimaatneutraal, circulair en natuurinclusief.

- Sociale huurwoningen worden niet meer verkocht of verhuurd voor zelfbepaalde huurprijzen.
- De gemeente voldoet aan de taakstelling voor statushouders en behoudt de voorrangsregeling voor deze groep.
- Bij elke woningbouwontwikkeling worden voldoende voorzieningen toegevoegd zoals scholen, zorgcentra, groen, openbaar vervoer, speeltuinen en winkels.
- Amsterdam bouwt circulair, biobased en natuurinclusief. Gebouwen zijn daarmee duurzaam, passen bij de lokale flora en fauna, gaan lang mee en zijn multifunctioneel te gebruiken.
- Met woningcorporaties maakt de gemeente harde afspraken over het verbeteren van sociale woningen: energieneutraal, schimmelvrij en geïsoleerd.

6

INCLUSIEF, RECHTVAARDIG EN SOLIDAIR

Iedereen doet ertoe

De Partij voor de Dieren wil bouwen aan een samenleving waarin iedereen zich welkom en thuis voelt. In Amsterdam is dat helaas niet altijd zo. Te veel mensen hebben het gevoel dat ze er niet bij horen. Vaak wordt de schuld van problemen bij een ander gelegd. Mensen en groepen die het toch al lastig hebben. Ze krijgen te maken met vooroordelen, uitsluiting en geweld; bijvoorbeeld vluchtelingen of trans personen. Dat is onacceptabel!

Racisme en discriminatie - zichtbaar of onzichtbaar - mogen geen plek hebben in Amsterdam. De Partij voor de Dieren staat voor een inclusieve gemeente waarin alle Amsterdammers kunnen meedoen, ongeacht gender, leeftijd, achtergrond, seksuele voorkeur, beperking, chronische ziekte, neurodivergentie of financiële situatie. In Amsterdam gaat de kern zijn: 'Beslis niet over ons, maar met ons.'

- Etnisch profileren is discriminatie en blijft verboden. Afkomst, geloof, huidskleur of nationaliteit mogen nooit een rol spelen bij controles, selectiebeslissingen of risicoprofielen van de gemeente.
- Er komt kleinschalige opvang van vluchtelingen verspreid over de stad. Vluchtelingen krijgen taalonderwijs, zorg, sport, werk en onderwijs, zodat zij zich kunnen ontwikkelen en meedoen in de samenleving.
- De bed-bad-broodregeling wordt voortgezet, inclusief juridische ondersteuning. Juridische hulp is nodig om hun rechten te beschermen.
- Slapen is een basisbehoefte. Niemand in Amsterdam mag gedwongen buiten slapen. Het beboeten van buiten slapen blijft verboden, nu en in de toekomst.
- Zorg is een basisrecht, ook voor mensen zonder geldige papieren.

7

SCHOON VERKEER

Mobiliteit en bereikbaarheid

Onze gemeente kan zoveel schoner, mooier en gezonder als we ons anders gaan verplaatsen. Daarom willen wij rechtvaardige straten: de auto is niet langer de baas, er komt meer ruimte voor voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer. Waar nu nog auto's geparkeerd staan, kan groen groeien en bloeien en kunnen kinderen veilig spelen. Zo zorgen we voor een rechtvaardige straat met een groene, veilige omgeving voor mensen en dieren en gezonde lucht.

Amsterdam kiest voor meer schoon openbaar vervoer, dat we gratis maken voor mensen die dat nodig hebben.

- Er komen veel meer leefstraten, woonerven en fietsstraten, waar voetgangers en fietsers voorrang hebben en auto's slechts te gast zijn. Zo wordt spelen op straat en samenkomen met burens veiliger en prettiger.
- Er komen voldoende oplaadpunten op groene stroom voor elektrische auto's, fietsen en boten.
- Liften en roltrappen in de openbare ruimte en op stations worden bij storingen met spoed gerepareerd, zodat iedereen zich kan blijven verplaatsen.
- Amsterdam blijft zich uitspreken voor de krimp van Schiphol en tegen de overlast van vliegverkeer.
- Er komen twee bruggen over het IJ, zodat Noord en de rest van de stad beter met elkaar verbonden worden. Ook sluiten we de metroring aan de westzijde van de stad.

8

GEZOND EN VEILIG IN AMSTERDAM

Gezondheid, zorg en veiligheid

Iedereen wil een gezond leven. Dat begint met een leefomgeving die uitnodigt om naar buiten te gaan, te bewegen en gezond te eten.

De Partij voor de Dieren kiest voor preventie: voorkomen is beter dan genezen, zowel bij ziekten als bij criminaliteit. Gezonde, biologische plantaardige voeding moet betaalbaar en toegankelijk zijn. Meer groen verlaagt stress en zorgt voor schone lucht.

Zorg moet beschikbaar zijn voor iedereen, zonder lange wachtlijsten en passend bij ieders situatie. Gezondheid gaat ook over mentaal welzijn.

Een sociale, veilige en ontspannen samenleving waarin iedereen zichzelf mag zijn is belangrijk. Amsterdam pakt seksueel overschrijdend gedrag en femicide hard aan. Net als andere vormen van geweld. En ook dieren verdienen bescherming. In Amsterdam heeft dierenmishandeling geen plek.

- Iedereen heeft recht op schone lucht. Daarom zorgen we voor schoon verkeer en leggen we vervuilende industrie, zoals de biomassacentrale, kunstmestfabriek ICL, zeecruise en Schiphol, aan banden. Amsterdam wordt een houtstookvrije gemeente.
- Wandelen, fietsen, spelen en sporten krijgen volop ruimte. Er komen meer groene speelplekken en schoolpleinen.
- Amsterdam behoudt een voedselbeleid waarin het recht op gezond, biologisch en plantaardig voedsel centraal staat, samen met steun voor duurzame en diervriendelijke boeren.
- De gemeente besteedt extra aandacht aan de bekendheid van de band tussen huiselijk geweld en dierenmishandeling.
- De jeugdzorg wordt versterkt: kortere wachtlijsten, extra ondersteuning via huisartsen, en persoonlijke begeleiding aan gezinnen die dat nodig hebben.

9

EEN LEVEN LANG LEREN

Onderwijs en cultuur

Goed onderwijs is de basis van een vrije en eerlijke samenleving. Het leert kinderen kritisch denken en bewust omgaan met natuur, klimaat en dieren. Maar niet ieder kind in Amsterdam krijgt nu dezelfde kansen. De Partij voor de Dieren wil daarom meer geld naar onderwijs. Scholen krijgen groene, duurzame gebouwen en schoolpleinen.

Onderwijs moet niet alleen gaan om cijfers, maar ook om sociale, creatieve en emotionele ontwikkeling. Iedereen die dat wil, moet een leven lang kunnen leren. Ook kunst en cultuur horen daarbij. Ze maken ons creatief, kritisch en geven nieuwe ideeën.

Kunst kan ontroeren, laten nadenken en zorgen voor verandering. Daarom steunen we een sterke cultuursector met eerlijke beloning voor makers, ruimte voor amateurs om zich te ontwikkelen en een divers aanbod voor bezoekers.

- Er komen gezonde schoolkantines met gratis biologisch fruit en een plantaardige schoollunch. De schoolmelkregeling stopt.
- Amsterdam investeert in sport, zwemlessen, cultuur, muziekonderwijs en onafhankelijke natuur- en duurzaamheidseducatie. Kinderen leren ook repareren en hergebruiken, zodat zij anders leren omgaan met spullen en grondstoffen.
- Bibliotheken spelen een grote rol in het bevorderen van leesplezier en sociale verbinding. Amsterdam investeert in voldoende bibliotheken, ook kleinere buurtvestigingen en bibliotheken op school.
- De gemeente ondersteunt broedplaatsen en open werkplaatsen voor kunstenaars, creatieve starters en duurzame ondernemers.
- Er komt een Amsterdams natuurmuseum over de soorten dieren en planten in de stad en over de geschiedenis van onze stadsnatuur.

10

SAMEN, EERLIJK EN OPEN

Democratie, bestuur, digitalisering en privacy

De lokale overheid moet betrouwbaar zijn. Amsterdam is geen bedrijf en inwoners zijn geen klanten. Amsterdammers moeten kunnen meedenken en meebeslissen over hun stad, dorp of buurt.

De gemeente neemt hun mening serieus en beslist open en transparant. Privacy en zeggenschap over eigen gegevens worden goed beschermd.

Samenleven betekent ook oog hebben voor de wereld om ons heen. Oorlog en conflicten ver weg hebben invloed hier. Soms leidt dat tot spanningen tussen inwoners. De gemeente moet dit voorkomen en heeft de plicht om tegen onrecht op te staan. Iedereen moet zijn stem kunnen laten horen.

De Partij voor de Dieren staat voor het demonstratierecht. Vreedzame demonstraties worden in Amsterdam ruim ondersteund.

- Sterke lokale media zijn belangrijk. De gemeente ondersteunt de Amsterdamse journalistiek, zoals regionale TV, digitale media, radio en buurtkranten.
- Coöperatieve burgerinitiatieven, zoals lokale energieprojecten, voedselcoöperaties en kleinschalige woningbouw, krijgen ruimte en ondersteuning van de gemeente.
- Er komt een openbaar gemeentelijk lobbyregister. Bij elk raadsvoorstel en beleidskader wordt vermeld welke lobbyisten of belangenbehartigers invloed hebben gehad op het voorstel.
- Algoritmes mogen nooit beslissingen nemen over inwoners zonder menselijke controle. Ze worden getoetst op discriminatie, alleen gebruikt als de werking transparant is, en openbaar gemaakt in het landelijke Algoritmeregister.
- Amsterdam ondersteunt demonstraties ruimhartig. De gemeente keurt politiegeweld tegen vreedzame demonstranten nadrukkelijk af en leert van gemaakte fouten.

**SAMEN ZORGEN WE VOOR
EEN ANDER POLITIEK KLIMAAT.
STEM 18 MAART**

**PARTIJ
VOOR DE
DIEREN**

AMSTERDAM

NATUURLIJK